

TÈCNIC EN CURES AUXILIARS D'INFERMERIA D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

TEMARI

1. Institut d'Assistència Sanitària: Missió, valors i visió. Governança. Recursos estructurals. Activitat assistencial: atenció especialitzada, atenció a la salut mental i social, atenció primària, atenció sociosanitària i malalties degeneratives.

2. Organització de la sanitat i legislació

- Estructura del Sistema Sanitari públic espanyol. Estructura del Sistema Sanitari català. Pla de Salut de Catalunya: principis generals.
- Llei de prevenció de riscos laborals: conceptes bàsics, drets i obligacions en matèria de seguretat i salut en el treball.
- Nivells d'assistència i tipus de prestacions. Assistència primària, assistència especialitzada. Prestacions sanitàries en l'assistència primària i en l'assistència especialitzada.

3. Ètica i legislació

- Principis generals de bioètica. El Secret professional: concepte i regulació jurídica. Aspectes ètics de la prestació de cures. Llei orgànica 15/1999, 13 de desembre de protecció de dades de caràcter personal: àmbit d'aplicació, conceptes bàsics, principi de la protecció de dades.
- Drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària: dret d'informació sanitària de l'usuari. Dret a la intimitat de l'usuari.
- Qualitat: concepte i definició. Qualitat tècnica i qualitat percebuda: concepte. El cicle de millora contínua: planificar, implantar, avaluar i activar. Resolució de problemes: el diagrama causa efecte.
- Professió infermera: funcions del tècnic en cures auxiliars infermeres.

4. Documentació

- Documentació clínica. Història clínica. L'arxiu. Protocols d'acollida i alta
- Documentació no clínica. Documents intrahospitalaris. Documents extrahospitalaris.
- Aplicacions informàtiques: gestió de magatzem; gestió dietes; gestió d'usuaris; història clínica. Aplicacions informàtiques: ofimàtica, Internet, correu electrònic. Accés i continguts d'atenció als professionals mitjançant el lloc web per als professionals de l'IAS.
- El consentiment informat. Adults, menors, persones discapacitades.

5. Prevenció de riscos laborals

- Risc biològic: prevenció de lesions amb material punxant o tallant. Gestió de residus sanitaris. Risc químic: ús segur d'agents desinfectants. Risc físic: radiacions. Utilització EPIS
- Riscos ergonòmics: treball amb pantalles de visualització. Manipulació manual de càrregues, mobilització de pacients. Factors de risc específics associats a la seguretat: incendis i explosions, productes químics i equips de treball. Actuacions en cas d'emergència: incendis.
- Riscos psicològics i socials: organització del treball. Tècniques de gestió de l'estrès. Situacions de violència.

6. Comunicació

- Comunicació i relació terapèutica. Tècniques de comunicació. Estils de comunicació verbal i no verbal. Procediment d'acollida i alta de l'usuari. Admissió i alta de l'usuari.
- Aspectes específics de la comunicació amb infants i adolescents. Aspectes específics de la comunicació amb persones amb trastorns mentals i/o de la conducta. La comunicació amb el pacient desorientat. La comunicació amb la família/cuidador.

7. Relacions en l'entorn de treball

- La comunicació en l'àmbit professional. Grups humans en el treball. Reunions de treball. La motivació. Resolució de conflictes en l'àmbit de treball.

8. Manteniment i comprovacions de seguretat del mobiliari clínic i el material instrumental. Tècniques d'emmagatzematge, conservació i disposició de materials clínics i productes sanitaris.

9. Educació per a la salut

- Concepte holístic de la persona. Necessitats de l'ésser humà.
- Concepte de salut i malaltia. Factors determinants de la salut.
- Salut pública. Salut comunitària. Indicadors de salut. Nivells de prevenció sanitària: prevenció primària, secundària i terciària.
- Educació sanitària: programes d'educació sanitària. Programes de promoció de la salut. Programes de prevenció de malalties específiques.

10. Necessitat d'higiene

- La pell: tipus de pell, identificació de lesions i patologies més freqüents.
- Les ferides: classificació de les ferides i de les cures a realitzar; úlceres per pressió, localització, tractaments i aplicació de mesures de prevenció; tipus d'apòsits.
- La higiene: tècniques i procediments en la realització dels diferents tipus d'higienes segons l'usuari, condicionament de l'habitació i material a utilitzar. Registre de la tècnica i les possibles incidències.

- Realització d'higienes en usuaris/pacients especials: pacient politraumàtic, pacient cremat, pacient inconscient, UCI
- Recollida de mostres biològiques: tècniques de recollida de les diferents mostres.

11. Necessitat de repòs i moviment

- L'aparell locomotor: anatomofisiologia de l'aparell locomotor i principals patologies. La mecànica corporal: concepte de mecànica corporal, tipus de posicions i tècniques de col·locació.
- La mobilització, immobilització i deambulació: tècniques, materials i contraindicacions segons el tipus de pacient; selecció dels materials necessaris i registre d'incidències.
- El descans nocturn: condicionament dels diferents tipus de pacients en el descans nocturn.
- La seguretat dels pacients. Valoració del risc de caigudes i prevenció de les mateixes.

12. Necessitat de respirar

- Anatomofisiologia de l'aparell respiratori i patologies més freqüents.
- Anatomofisiologia de l'aparell circulatori i patologies més freqüents.
- Els signes vitals: identificació del pacient, identificació del tipus de material, tècniques de mesura i registre de dades i incidències.
- L'oxigenoteràpia: identificació dels equips i aparells segons els diferents tipus de pacients, tècniques de realització, neteja i condicionament dels aparells i registre de dades i incidències. Respiració assistida. Exercicis respiratoris.

13. Necessitat de menjar, beure i eliminar

- Anatomofisiologia de l'aparell digestiu i patologies més freqüents.
- Anatomofisiologia de l'aparell excretor i patologies més freqüents.
- Aliments, nutrients i tipus de dietes segons els diferents tipus de pacients. Comprovació de la dieta prescrita i preparació del pacient i el material per a l'alimentació. Nutrició parenteral. Nutrició enteral, sondes nasogàstriques i tècniques d'alimentació per sonda. Registre de dades i incidències.
- Sondatge vesical: identificació dels tipus de sondes, tècniques de sondatge i protocols d'higiene en el sondatge, observació del sondatge. Control de diüresi: preparació del material adient a cada pacient, recollida i mesura de la diüresi seguint protocols d'higiene. Registre de dades i incidències.
- Ènemes de neteja: tècniques, preparació del pacient amb la posició adequada i el material adequat, informació al pacient. Registre de dades i incidències.

14. L'aparell reproductor

- Anatomofisiologia de l'aparell reproductor masculí i femení i principal patologies.
- Gestació: tècniques de fecundació, mètodes de control de natalitat.
- Part i puerperi: atenció a la mare en el post-part, cures bàsiques del nadó.

- Pacient pediàtric: tècniques d'atenció en funció de les patologies.
- 15. Òrgans i sistemes de comunicació, control i integració humana**
- Anatomofisiologia del sistema nerviós i òrgans dels sentits i patologies més freqüents. Pacient neurològic.
  - Anatomofisiologia del sistema endocrí i patologies més freqüents. Pacient diabètic.
- 16. Pacient quirúrgic**
- Pacient quirúrgic: preparació del pacient per a una intervenció, coneixement de les cures postoperatòries i dels drenatges quirúrgics, complicacions postoperatòries més freqüents.
- 17. Pacient fràgil**
- Fragilitat del pacient: definició.
  - Causes i conseqüències de la fragilitat dels pacients.
  - Abordatge i maneig del pacient fràgil.
- 18. Tècniques d'ajuda odontoestomatològica.**
- La consulta odontològica: Organització de la consulta. L'equip dental. Instrumental de mà i rotatori. Tècniques de neteja, desinfecció i esterilització. Documentació clínica.
  - Anatomia regional de cap i el coll: Ossos, articulacions, músculs, innervació, irrigació. Glàndules salivals....
  - Les dents: Embriologia de les dents. Estructura de les dents. Grups dentaris. Denticions. Oclusió. Nomenclatura dentària, formules i registres dentals.
  - Fonaments de radiologia bucal: Principis bàsics. Propietats de les pel·lícules radiogràfiques. Tècniques radiografies intrabucals i extrabucals... Principis bàsics: pel·lícules radiogràfiques. Tècniques de revelatge, fixació i assecament de les pel·lícules. Efectes de les radiacions ionitzats sobre l'organisme. Normes de protecció radiològica. Normes de conservació i arxivament de pel·lícules.
  - Materials dentals: Característiques, tipus i tècniques de preparació de: guixos, materials d'impressió, materials d'obturació, ciments .....
  - Procediments d'instrumentació i ajuda en intervencions dentals: Tècniques d'instrumentació. Maniobres de coordinació. Maniobres d'aïllament. Condicions d'il·luminació del camp operatori. L'anestèsia dental.
  - L'atenció al pacient client odontològic: La informació sobre pautes d'higiene bucodental. Atenció a les necessitats del pacient/client abans, durant i després de la intervenció. Tècniques de recolzament psicològic. Postoperatori: símptomes i postoperatori. Higiene i informació

19. Primers auxilis

- Actuació davant situacions urgents. Primers auxilis. Maniobres de suport vital bàsic
- Les emergències. Avaluació, tipus, característiques i valoració de prioritats de les emergències.
- Les hemorràgies. Concepte. Classificació, actuació davant d'hemorràgies internes i externes. Concepte de shock. Signes i símptomes de shock.
- Asfíxia i aturada cardíaca. Causes de l'asfíxia i de l'aturada cardíaca. Síntomes i manifestacions. Reanimació respiratòria, ventilació artificial sense aparells i ventilació artificial amb aparells. Reanimació cardíaca: massatge cardíac extern. Posició lateral de seguretat.
- Traumatismes. Definició, classificació, signes, símptomes i immobilització de traumatismes en general. Tipus d'apòsits, fèrules i embenats. El pacient politraumatitzat: concepte i valoracions.
- Cremades. Concepte, causes, complicacions i tipus de cremades. Valoració de la gravetat, seqüència d'actuació i tractament bàsic.
- Lesions per excés de fred: factors que afavoreixen les lesions per fred. Signes, símptomes i tractament de la hipotèrmia i les congelacions.
- Anafilaxi. Concepte, fisiopatologia, causes, signes, símptomes i actuació del shock anafilàctic.
- Intoxicacions. Concepte de tòxic. Via d'intoxicació. Mesures generals. Principi de protecció.

20. Les malalties infeccioses

- Introducció a la microbiologia. Característiques bàsiques dels principals bacteris, virus, fongs, paràsits i altres agents que infecten l'home.
- La infecció. La cadena epidemiològica. Principals malalties transmissibles, formes de prevenció: mètodes i estratègies. Accions de control.
- Neteja de material i estris. Procediments de neteja dels diferents tipus de materials i estris. Criteris de verificació i condicionament.
- Desinfecció de material. Principis bàsics de: desinfecció, asèpsia i antisèpsia. Desinfectants i antisèptics. Procediments físics i aplicacions: ebullició, radiacions ultraviolades, ultrasons, filtres de flux laminar, loció, immersió, polvorització, aerosols.
- Esterilització. Principis bàsics. Sistemes d'embalatge del material per a l'esterilització. Mètodes físics, químics. Mètodes de control de l'esterilització. Centrals d'esterilització i desinfecció.
- Les infeccions nosocomials. Malalties susceptibles d'aïllament. Tipus i tècniques d'aïllament, d'higiene hospitalària, d'eliminació dels residus.
- La prevenció de les malalties infeccioses des del punt de vista de l'auxiliar: les tècniques d'higiene de mans.

21. Unitat de l'usuari

- La unitat de l'usuari. Estructura i composició d'una unitat de l'usuari
Condicionament i manteniment de la higiene de l'entorn de l'usuari

22. Recolzament psicològic a l'usuari

- L'atenció sanitària i la psicologia. Atenció psicològica. La conducta. Els processos cognitius. Emocions i sentiments. La personalitat.
- L'atenció a persones amb malalties mentals. Malalties mentals i trastorns mentals: neurosis, psicosis, depressions, trastorns de la personalitat. Trastorns de la infància i l'adolescència. Trastorns orgànics mentals.
- Els usuaris davant la malaltia en les diferents etapes de la vida. Psicologia evolutiva: infància, adolescència, adults i vellesa. La relació d'ajuda.
- Atenció als usuaris amb malalties cròniques i agudes. Usuaris en processos aguts. Usuaris en processos crònics.
- "Burn out" i els estressors del medi hospitalari.

BIBLIOGRAFIA:

- **IAS:** Web de l'IAS
- **Organització de la sanitat i legislació**
  - Losada, Operacions administratives i Documentació Sanitària, Ed. MacMillanEducation
  - M.L. Garcia; M.J Simón; E. Landete Las Operaciones administrativas y la documentacion sanitaria, Es. Mc Graw Hill
- **Ètica i legislació**
  - A. Losada, Operacions administratives i Documentació Sanitària, Ed. MacMillanEducation
  - M.L. Garcia; M.J Simón; E. Landete Las Operaciones administrativas y la documentacion sanitaria, Es. Mc Graw Hill
- **Documentació**
  - A. Losada Operacions administratives i Documentació Sanitària, Ed. MacMillanEducation
  - M.L. Garcia; M.J. Simón; E. Landete Las Operaciones administrativas y la documentacion sanitaria, Ed. Mc Graw Hill

- **Prevenió de riscos laborals**
  - J.A. Álvarez Martínez; P. Herráez Vidal; M.A. Prieto García Formació i Orientació Laboral, Ed. MacMillan Education
  - A.M. Maya; C. Garzón; J. Agràs; R.M. Villaró; L. Orteu FOL per personal sanitari isociosanitari Ed. Altamar
- **Comunicació**
  - M.P. Benito Lahuerta; M.J. Simón; A. Sánchez Moreno; M. Matachana Falagán Lapromoción de la salud y el apoyo psicologico al paciente Ed. Mc Graw Hill
  - P. Giménez, M. Tordera, L. Beltrán Educació per la salut. Recolzament psicològic alpacient Ed. Altamar
- **Relacions en l'entorn de treball**
  - J.A. Álvarez Martínez; P. Herráez Vidal; M.A. Prieto García Formació i Orientació Laboral, Ed. MacMillan Education
  - A.M. Maya; C. Garzón; J. Agràs; R.M. Villaró; L. Orteu FOL per personal sanitari isociosanitari Ed. Altamar
- **Educació per a la salut**
  - M.P. Benito Lahuerta; M.J. Simón; A. Sánchez Moreno; M. Matachana Falagán Lapromoción de la salud y el apoyo psicologico al paciente Ed. Mc Graw Hill
  - P. Giménez, M. Tordera, L. Beltrán Educació per la salut. Recolzament psicològic alpacient Ed. Altamar
- **Necessitat d'higiene**
  - A. Ortega Higiene del medi hospitalari Ed. Altamar
  - A. Mª Fernández Espinosa, E. Pérez de la Plaza Higiene del medi hospitalari Ed. . McGraw Hill
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed.Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
  - Altamar Atenció higiènica Ed. Altamar
- **Necessitat de repòs i moviment**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed.Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar

- **Necessitat de respirar**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
- **Necessitat de menjar, beure i eliminar**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
- **L'aparell reproductor**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
- **Òrgans i sistemes de comunicació, control i integració humana**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
- **Pacient quirúrgic**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
- **Pacient fràgil**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valldepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar
  - I. Ruipérez Cantera, D. Sepúlveda Moya, P. Llorente Domingo Guia para Auxiliares y cuidadores del anciano Ed. Mc Graw Hill

- **Primers auxilis**
  - A. Mª Fernández Espinosa, C. González Iglesias, E. Pérez de la Plaza, Mª J. Simón, Francisco Tejido Primeros Auxilios G.M. Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega Primers Auxilis Ed. Altamar
  - Les malalties infeccioses
  - A. Ortega Higiene del medi hospitalari Ed. Altamar
  - A. Mª Fernández Espinosa, E. Pérez de la Plaza Higiene del medi hospitalari Ed. . McGraw Hill

- **Unitat del pacient/client**
  - E. Pérez de la Plaza, A. Mª Fernández Espinosa Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Mc Graw Hill
  - A. Ortega, G. Valdepérez, M. Briansó, R. Simón, X. Magraner Tècniques bàsiques d'infermeria Ed. Altamar

- **Recolzament psicològic al pacient**
  - M.P. Benito Lahuerta; M.J. Simón; A. Sánchez Moreno; M. Matachana Falagán La promoción de la salud y el apoyo psicologico al paciente Ed. Mc Graw Hill
  - P. Giménez, M. Tordera, L. Beltrán Educació per la salut. Recolzament psicològic al pacient Ed. Altamar